

การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทคัดย่อ

ของ

ชยาภรณ์ ศฤงคารทวีกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มกราคม 2558

ชยาภรณ์ ศฤงคารทวีกุล. (2558). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและสร้างรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาความเหมาะสมในการนำไปใช้ ของรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 โรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง นำผลมารวบรวมสังเคราะห์เป็นรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง แล้วศึกษาความสมบูรณ์ของรูปแบบโดยการจัดประชุมสัมมนา (connoisseurship) ของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านการแนะแนวด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและการลดภาวะเสี่ยงของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงรายบุคคล โดยทำการทดลองกับโรงเรียนวัดใหม่สุคนธาราม จำนวน 1 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง แบบประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และแบบสำรวจการลดภาวะเสี่ยงของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเป็นรายบุคคล แล้ว 3) ศึกษาความเหมาะสมในการนำไปใช้ ของรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความเหมาะสมในการนำไปใช้ ของรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การออกแบบและสร้างรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการวิจัยดังนี้

1.1 สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง พบว่า มีการดำเนินการในด้านวิธีการแก้ไขและผลลัพธ์ ด้านระบบและกลไก และด้านปัญหาอุปสรรค

1.2 รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ โครงสร้างการบริหารและบทบาทหน้าที่ การดำเนินงาน การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน และการประเมินผลและรายงานผล

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.39) และนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีภาวะเสี่ยงลดลง

3. รูปแบบการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.41)

THE DEVELOPMENT OF AN AT-RISK STUDENT CARE MANAGEMENT MODEL FOR
MEDIUM SIZE PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION
COMMISSION

AN ABSTRACT
BY
CHAYAPORN SRINGKHANTAWEEKUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy in Educational Administration Program
at North Bangkok University
January 2015

Chayaporn Sringkhanaweeikul. (2015). The Development of an At-Risk Student Care Management Model for Medium Size Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisors: Assistant Professor Dr.Sunan Solgosoom and Assistant Professor Dr.Paitoon Pothisaan.

The purposes of this research were to design and create an at-risk student care management model for medium-size primary schools under the Office of the Basic Education Commission, determine the effectiveness of the developed model, and determine the appropriateness of the developed model. The research was conducted in 3 steps as follow. 1) The current conditions and process of caring for at-risk students was examined from 6 sampled schools by using structured interviews. The results were synthesized to create an at-risk student care management model. Then the completeness of the model was examined by 10 experts with expertise on education management, counseling, and student care through a seminar. 2) The effectiveness of the model was examined for its efficiency on caring for at-risk students and its ability to reduce risk for individual students. This was conducted by performing a tryout on 1 school, Wat Mai Sukhontharam School. The tools used in this tryout consisted of the at-risk student care management model, a survey on efficiency assessment of the model, and a survey on individual student risk reduction for at-risk students. 3) The appropriateness of the model was examined by 10 experts with expertise on education management, counseling, and student care. The tool used in this process was a survey on the appropriateness of the at-risk student care management model. The statistics used in this research were percentage, mean, and Standard Deviation.

Results of the research were as follow.

1. Results on designing and creating the at-risk student care management model for medium-size primary schools under the Office of the Basic Education Commission were as follow.

- 1.1 The current conditions of the school on caring for at-risk students consisted of operations on methods for solving and results, on system and mechanism, and on problems and obstacles.

1.2 The at-risk student care management model for medium-size primary schools under the Office of the Basic Education Commission consisted of 5 components, these were, Strategy, Structure and role, Implementation, Monitoring, and Evaluation and reporting.

2. The effectiveness of the at-risk student care management model for medium-size primary schools under the Office of the Basic Education Commission was found to have an efficiency at a high level ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.39) and at-risk students had reduced risk.

3. The appropriateness of the at-risk student care management model for medium-size primary schools under the Office of the Basic Education Commission was at a high level ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.41).